

Gdje završava dopušteno
poslovanje, a počinje kaznena
odgovornost članova NO-a i uprave
trgovačkog društva u pretežito
državnom vlasništvu

doc.dr.sc. Sunčana Roksandić Vidlička
Katedra za kazneno pravo
Gospodarsko kazneno pravo
Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Zašto ova tema

- Po zastupljenosti – kd protiv gospodarstva
- Teško raditi strategiju suzbijanja, ako su odredbe ključnog gosp. kaznenog djela nejasne
- AGROKOR
- Percepcija javnosti (2018)

TRANSPLANTACIJA NJEMAČKE NORME

- Garancija uspjeha?

Izvješće DORH-a 2016

- Rad u predmetima – opterećen velikim teškoćama; izuzetno teško; složena činjenična i pravna priroda; posebna specijalizirana znanja;
- Visoka stručnost, nedostatak dokumentacije...

Sadržaj

1. **Počinitelji:** osobe koje imaju dužnost zaštite tuđih imovinskih interesa

(zakon, odluka upravne ili sudbene vlasti, pravni posao ili odnos povjerenja; faktički organi **KONCERN**)

2. **Radnja:** činjenje/nečinjenje:

PRAVILO POSLOVNE PROSUDBE, ODLUKE KOLEGIJALNIH TIJELA; INTERNA RASPODJELA ZADATAKA UNUTAR UPRAVE/PRISTANAK NA RADNJU/RIZIČNI POSLOVI

3. BITAN ELEMENT: NASTANAK ŠTETE

4. KRIVNJA

Čl. 86

- čl 87 st. 6 KZ:
- odgovorna osoba je fizička osoba koja vodi poslove pravne osobe ili joj je izričito ili stvarno povjereno obavljanje poslova iz područja djelovanja pravne osobe ili državnih tijela ili tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

TANKA GRANICA?

- LOŠ MENADŽER ili POČINITELJ KD?

Čl. 246. KZ-a

- Tko u gospodarskom poslovanju povrijedi **dužnost zaštite tuđih imovinskih interesa** koja se temelji na zakonu, odluci upravne ili sudbene vlasti, pravnom poslu ili odnosu povjerenja *i na taj način pribavi sebi ili drugoj osobi* protupravnu imovinsku korist **te time ili na drugi način** onome o čijim se imovinskim interesima dužan brinuti **prouzroči štetu**

BLANKETNA NORMA

- ZTD
ZOO
- POZORNOST UREDNOG I SAVJESNOG
GOSPODARSTVENIKA
- PRAVILO POSLOVNE PROSUDBE
(supočiniteljsto, poticatelj, pomagač)

Pravilo poslovne prosudbe

- uprave društva ne postupa protivno svojoj obvezi voditi poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika čl. 252. ZTD-a kad pri donošenju poduzetničke odluke na temelju primjerenih informacija smije razumno pretpostaviti da djeluje za dobrobit društva (*business judgement rule*)

Pretpostavke

- a) mora se raditi o poduzetničkoj odluci,
- b) uprava mora razumno pretpostaviti da djeluje za dobrobit društva,
- c) ne smije biti riječ o prevelikom riziku,
- d) odluka se mora donijeti na temelju primjerenih informacija,
- e) ne smije postojati sukob interesa niti se smije djelovati pod utjecajem koji je nespojiv s onim što se poduzima,
- f) mora se djelovati u dobroj vjeri.

PRAVNO DOBRO

- Mješovito kd
- Gospodarska djelatnost (OPZ (čl. 44. st.2):
razmjena dobara i usluga na tržištu radi
ostvarivanja prihoda, dohodaka, dobiti ili drugih
gospodarski procjenjivih koristi)
- GKP ne može se poznavati, a onda niti goniti,
odnosno presuđivati ili braniti, ako se ne poznaje
materija ...

ČLAN KOLEGIJANOG TIJELA: GARANTI

- Povrijedio dužnost urednog i savjesnog gospodarstvenika (252.st.1 ZTD)
- Interna raspodjela zadataka
- Onaj član koji je zadužen za resor?
- Ostali članovi: osiguranje da je resor dodijeljen osobi s potrebnim znanjima; vršenje nadzora u skladu s mogućnostima i odgovornostima koje imaju kao članovi uprava za vođenje poslova društva

GLASOVANJE

- Glasovanje za odluku kojom se donosi šteta
- Suzdržani/protivljenje – obavijest NO ili članove društva – izvjesno da nastaje šteta za društvo, činjenje kaznenog djela

OSNOVNO OBILJEŽJE

- Nastanek štete, pri čemu je neodlučno je li šteta prouzročena prisvajanjem imovine ili na drugi način
- ALTERNATIVNO, A NE KUMULATIVNO? (VSRH III Kr 38/2014-2, od 06.11.2014).

IMOVINSKA KORIST

- Čl. 87. st. 22
- Čl. 1046. ZOO
- Umanjenje nečije imovine (obična šteta)
- ALI
- Sprječavanje njezina povećanja (izmakla dobit)
  - Odrediva (pravna sigurnost neće doći u pitanje!)
  - Povreda prava osobnosti (čl. 19 ZOO): goodwill

NAMJERA

- NEPROFESIONALNOST?
- NEIZRAVNA NAMJERA!
- LIJEČNICI, NESAVJESNO POSLOVANJE U PRIVREDI...

VSRH, I KŽ 595/15-6, 17. veljače 2016.

- Kako optuženik kao odgovorna osoba koja odgovara za zakonitost rada društva zna da novcem tvrtke o čijem se interesima na temelju zakona i pravnog posla dužan brinuti postupa na opisani protupravni način i podignut novac ne unosi u društvo čija su to sredstva već ga zadržava za sebe, ostvaruje i u objektivnom i u subjektivnom smislu sva obilježja kd iz čl. 246 st. 1. i 2. KZ/11

- ... Prema tome, nema govora da je sud prvog stupnja optuženika proglasio krivim .... Na temelju „objektivne“ odgovornosti, jer je prvostupanjski sud na temelju pravilno utvrđenih okolnosti potpuno ispravno utvrdio da je optuženik za sva ta djela kriv jer je bio svjestan njihovih svih bitnih obilježja i htio je njihovo ostvarenje.

- HVALA NA PAŽNJI